

Publieke druk op tbs-systeem werkt averechts

Grote publieke en politieke verontwaardiging bij tbs-incidenten en de roep om meer veiligheidsmaatregelen dreigen nu het tbs-systeem van binnenuit op te blazen. Dat is de vrees van Yvo van Kuijck, vice-president van het gerechtshof in Arnhem. 'De samenleving is echt slechter af als deze daders onbehandeld uit de gevangenis komen.'

Het is een tijdje rustig geweest rond de tbs, maar nu laait de discussie weer op. Advocaten en cliënten proberen op allerlei manieren een tbs-maatregel te omzeilen. Gevolg is dat verdachten weigeren mee te werken aan psychiatrisch onderzoek in het Pieter Baan Centrum en na enkele weken teruggestuurd worden naar het Huis van Bewaring. Het aantal gedetineerden in gevangenis met psychiatrische stoornissen zal daardoor toenemen en deze gevangenen zullen op den duur onbehandeld in de samenleving terugkeren. In tbs-klinieken dreigt ondertussen leegstand.

Tbs is een groot goedEen zeer ongewenste maatschappelijke dynamiek, vindt Yvo van Kuijck, vice-president van het Arnhemse gerechtshof. Door de druk uit de samenleving is de behandelduur opgelopen tot gemiddeld negen jaar en wordt er steeds spaarzamer met verloven omgegaan. Van Kuijck: 'Het alsmaar meer beveiligen werkt op den duur averechts. Je ziet nu dat daders weigeren mee te werken aan psychiatrisch onderzoek, waardoor de rechter moeilijker tbs kan opleggen. Langere gevangenisstraffen zijn het gevolg. Hierdoor dreigt de tbs te worden opgeblazen.' Van Kuijck vindt dat een groot gevaar, want hij ziet de tbs als 'een groot goed': 'De samenleving is beter af met een behoorlijke behandeling en met snellere verloven voor deze daders.'

Terughoudender met verlofZelf maakt Van Kuijck deel uit van het Adviescollege Verlof Toetsing, AVT, dat alle verlofaanvragen van tbs-klinieken centraal beoordeelt. Hij constateert dat er bij de ene tbs-kliniek veel meer verlof wordt gerealiseerd dan bij de andere. Hoe dat precies komt, wordt nu onderzocht. Maar Van Kuijck merkt wel dat tbs-klinieken die eerder met incidenten te maken hadden, terughoudender zijn geworden. Tegelijkertijd worden er ook verlofaanvragen afgewezen omdat er geen duidelijk behandeltraject is voor de betreffende cliënt. 'Dat komen we nog steeds tegen en dat kan natuurlijk niet.' Maar over de hele linie zitten er nu waarschijnlijk te veel tbs'ers binnen vanwege 'vermeend gevaar', concludeert Van Kuijck.

Tegengeluid van Forum-TBSHet is hoog tijd voor een stevig tegengeluid over de tbs, vindt Van Kuijck: 'Er is sprake van een verstoord evenwicht'. Sinds kort is hij voorzitter van Forum TBS, een initiatiefgroep bestaande uit rechters, officieren van justitie, behandelaars, advocaten, reclassering en wetenschappers. Daaromheen zal een gevarieerde kring van sympathisanten gevormd worden van onder meer ex-tbs'ers, journalisten, kunstenaars en filmers die de samenleving een ander en reëler beeld van de tbs zullen voorhouden. In mei hoopt de initiatiefgroep met een beginselprogramma naar buiten te treden. Van Kuijck: 'We moeten het negatieve imago van de tbs'er en het verlof corrigeren bij het grote publiek. Dat zal niet makkelijk zijn, maar niets doen is ook geen optie.' (ML)